

VÝBĚR LEGISLATIVNÍCH AKTUALIT

červenec - srpen 2024

ČESKÁ REPUBLIKA

Energetický regulační úřad oznámil ve svém sdělení č. 229/2024 Sb., o vydání cenových rozhodnutí, vydání cenového rozhodnutí o regulovaných cenách souvisejících s **dobavkou plynu**, cenové rozhodnutí, kterým se **stanovují ceny za související službu v elektroenergetice a ostatní regulované ceny**, cenové rozhodnutí, kterým se **stanovují ceny za související službu v elektroenergetice odběratelům ze sítí nízkého napětí**, a cenové rozhodnutí, kterým se zrušuje cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 5/2022 ze dne 9. srpna 2022, kterým se stanovují ceny služeb výkonové rovnováhy obstarávaných provozovatelem přenosové soustavy na denním trhu. | účinnost od 30. července 2024

Zákon č. 230/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, reaguje na požadavek evropské směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2041 ze dne 19. října 2022 o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii a zavádí valorizační mechanismus minimální mzdy. Zavádí se **nový valorizační mechanismus minimální mzdy**. Dále dochází novelou ke **zrušení institutu zaručené mzdy v soukromém sektoru** a zároveň k **zavedení institutu zaručeného platu ve veřejném sektoru**, zavádí se také **nová pravidla při pluralitě odborových organizací v rámci kolektivního vyjednávání**. Novela dále umožňuje **zaměstnavatelům sjednat odměnu u dohod již zohledňující práci v noci, o víkendech či ve ztíženém prostředí v předem sjednaném rozsahu**. Dochází rovněž ke **zrušení povinnosti písemného rozvrhu čerpání dovolené**. S účinností ode dne 1. ledna 2025 bude umožněno, aby zaměstnavatel se zaměstnancem uzavřel písemnou dohodu, podle níž si zaměstnanec za sjednaných podmínek bude sám rozvrhovat pracovní dobu do směn. | účinnost od 1. srpna 2024, vybraná ustanovení od 1. ledna 2025

Více se o novele zákoníku práce můžete dočíst v našem článku na odkaze [zde](#) či ve shrnutí [zde](#).

Zákon č. 241/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 375/2022 Sb., o zdravotnických prostředcích a diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro, a zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů, **implementuje právní předpisy EU, co se týče výkonu státní správy v oblastech stanovených unijními předpisy a povinností regulovaných subjektů**. Cílem novely je dále provedení potřebných legislativně-technických úprav a oprav. | účinnost od 23. srpna 2024

Vyhláška č. 235/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 172/2015 Sb., o informační povinnosti příjemce potravin v místě určení, ve znění vyhlášky č. 141/2017 Sb., stanovuje, že se **vyhláška bude z čerstvého ovoce vztahovat pouze na jablka a nebude se již dále vztahovat na čerstvou zeleninu**. Naopak nově se tato vyhláška bude **vztahovat na med**. | účinnost od 1. září 2024

EVROPSKÁ UNIE

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (akt o umělé inteligenci) stanovuje **jednotný právní rámec zejména pro vývoj, uvádění na trh, uvádění do provozu a používání systémů umělé inteligence**. Nařízení stanovuje **harmonizovaná pravidla pro uvádění systémů AI na trh a do provozu a pro jejich používání v EU, zákazy určitých postupů v oblasti AI, zvláštní požadavky na vysoce rizikové systémy AI a povinnosti provozovatelů těchto systémů, pravidla transparentnosti pro některé systémy AI a pro uvádění obecných modelů AI na trh, pravidla monitorování trhu, dozoru nad trhem a jeho správy a opatření na podporu inovací se zvláštním zaměřením na malé a střední podniky, včetně podniků začínajících**. | platnost od 1. srpna 2024, použitelnost vybraných ustanovení od 2. února 2025, 2. srpna 2025, 2. srpna 2026 a 2. srpna 2027

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1799 ze dne 13. června 2024 o společných pravidlech na podporu oprav zboží a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnic (EU) 2019/771 a (EU) 2020/1828 stanovuje **společná pravidla na posílení ustanovení týkajících se oprav zboží s cílem přispět k řádnému fungování vnitřního trhu a zároveň zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele a životního prostředí**. Vztahuje se na **opravu zboží zakoupeného spotřebitelem v případě vady zboží, která se vyskytne nebo se projeví mimo rámec odpovědnosti prodávajícího**. Konkrétní povinnosti v této oblasti budou upravena jednotlivými členskými státy při transpozici směrnice. | platnost od 30. července 2024

Prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2024/1836 ze dne 25. června 2024 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 se **dočasná ochrana poskytovaná osobám vysídleným z Ukrajiny uvedeným v článku 2 prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 a prodloužená prováděcím rozhodnutím (EU) 2023/2409 se znovu prodlužuje o jeden rok do dne 4. března 2026**. | platnost od 23. července 2024

Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2024/1884 ze dne 10. července 2024, kterým se mění prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2020/2126, pokud jde o celková množství zrušených emisních povolenek EU ETS, která mohou být zohledněna pro účely souladu některých členských států podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842, v návaznosti na změnu souvisejících předpisů, **upravuje množství zrušených emisních povolenek EU ETS, která mohou být zohledněna pro účely plnění závazků členských států**. | platnost od 31. července 2024

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1991 ze dne 24. června 2024 o obnově přírody a o změně nařízení (EU) 2022/869 stanovuje **pravidla, jejichž cílem je přispět k dlouhodobé a trvalé obnově biologicky rozmanitých a odolných ekosystémů v pevninských i mořských oblastech členských států prostřednictvím obnovy poškozených ekosystémů, dosažení zastřešujících cílů EU v oblasti zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se této změně a neutrality z hlediska degradace půdy, posílení potravinového zabezpečení a plnění mezinárodních závazků Unie**. Nařízení stanovuje cíle, kterých má být v této oblasti dosaženo, a ukládá členským státům, aby ve stanovených lhůtách přijaly a zavedly potřebná opatření. | platnost od 18. srpna 2024

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2024/1989 ze dne 22. července 2024 o povolení undec-10-enalu, terpineol-acetátu, d,l-borneolu, l-karvonu, d-kafru, d,l-isobornyl-acetátu, 3-propylidenftalidu, kyseliny fenylactové, methyl-salicylátu, thymolu, karvakrolu, benzothiazolu, terpinolenu, d,l-isoborneolu, trans-menthonu, d,l-bornyl-acetátu, 3-butylidenftalidu, fenylacetaldehydu, fenethyl-acetátu, fenethyl-fenylacetátu, methyl-fenylacetátu, ethyl-fenylacetátu, isobutyl-fenylacetátu, 3-methylbutyl-fenylacetátu, 2-methoxyfenolu, 2-methoxy-4-methylfenolu, 4-ethylguajakolu, 2-methoxy-4-vinylfenolu, 4-ethylfenolu, 2-methylfenolu, 4-methylfenolu, 2,6-dimethoxyfenolu, fenolu, 2,6-dimethylfenolu, 2-isopropylfenolu, benzen-1,3-diolu, α -felandrenu, α -terpinenu, γ -terpinenu a l-limonenu jako doplňkových látek pro všechny druhy zvířat a o změně prováděcího nařízení (EU) 2018/245, pokud jde o podmínky pro povolení d,l-isomenthonu jako doplňkové látky pro všechny druhy zvířat, upravuje **podmínky povolení d,l-isomenthonu jako doplňkové látky pro všechny druhy zvířat**. | platnost od 13. srpna 2024

Prováděcím nařízením Komise (EU) 2024/2004 ze dne 23. července 2024, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2019/2072, pokud jde o zařazování škodlivých organismů na seznam a pravidla pro dovoz rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů na území Unie a jejich přemísťování v jeho rámci, **dochází k vícero změnám přílohy prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/2072, které zavádí seznam karanténních škodlivých organismů pro Unii, karanténních škodlivých organismů pro chráněné zóny a regulovaných nekaranténních škodlivých organismů pro Unii**. | platnost od 15. srpna 2024

Dle nařízení Komise (EU) 2024/2105 ze dne 31. července 2024 o neschválení určitého zdravotního tvrzení při označování potravin, jež se netýká snížení rizika onemocnění ani vývoje a zdraví dětí, na základě vědeckých stanovisek, **nebylo vyhověno žádosti o zařazení zdravotního tvrzení „Isomaltulosa přispívá k normálnímu energetickému metabolismu“ na seznam schválených zdravotních tvrzení platných pro EU**. | platnost od 21. srpna 2024

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2024/2110 ze dne 25. července 2024, kterým se opravuje prováděcí nařízení Komise (EU) 2024/1607 ze dne 29. května 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 1484/95, pokud jde o určení reprezentativních cen v odvětví drůbežního masa a vajec, jakož i pro vaječný albumin, **opravuje chyby ohledně reprezentativních cen v odvětví drůbežního masa a vajec, jakož i pro vaječný albumin**. | účinnost od 26. července 2024

Nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/2159 ze dne 12. srpna 2024 o dočasných výjimečných opatřeních odchylovajících se od některých ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 týkajících se **systému povolení k výsadbě révy s cílem řešit narušení trhu s vínem v Unii, se platnost nevyužitých povolení k výsadbě udělených v souladu s články 64 a 66 nařízení (EU) č. 1308/2013, jejichž platnost končí v letech 2024 a 2025 a která mají být využita v regionech nejvíce postižených narušením trhu, jak je určil členský stát, prodlužuje o tři roky**. | účinnost od 13. srpna 2024

VÝBĚR Z PUBLIKOVANÉ JUDIKATURY

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 25 Cdo 1095/2023 ze dne 19. června 2024 týkající se **regresní pohledávky zaměstnavatele poškozeného zaměstnance**

„...i v režimu aktuální úpravy ob stojí judikaturou dříve dovozený závěr, že zaměstnavateli, který nahradil poškozenému škodu, vůči osobě, která poškozenému odpovídá podle občanského zákoníku, vzniká podle § 384 odst. 1 ZP nové právo na náhradu (regresní pohledávka), u něž počíná běžet nová promlčecí lhůta. Pohledávky poškozeného zaměstnance vůči jiným subjektům na nahrazení totožné újmy (včetně pohledávky podle § 9 odst. 1 věty první zákona č. 168/1999 Sb.) v rozsahu, v němž byla újma nahrazena zaměstnavatelem, okamžikem uhrazení zanikají.“

„Pojištění odpovědnosti podle zákona č. 168/1999 Sb. nepokrývá pouze povinnost nahradit újmu poškozenému, ale též povinnost vypořádat regresní pohledávky osob odpovědných za tutéž újmu z jiných důvodů, tudíž též na regresní pohledávku zaměstnavatele poškozeného. Ve smyslu § 9 odst. 1 zákona č. 168/1999 Sb. má zaměstnavatel poškozeného rovněž právo uplatnit svůj nárok přímo u příslušného pojistitele. Ani v tomto případě však nejde o přechod práva poškozeného uplatnit svůj nárok u příslušného pojistitele na zaměstnavatele, nýbrž i zde dané právo vzniká zaměstnavateli nově v souvislosti se vznikem regresního práva vůči provozovateli dopravního prostředku. Rovněž toto právo společně s regresním právem vůči provozovateli přešlo na pojistitele zaměstnavatele.“

„...regresní pohledávka zaměstnavatele vůči osobě odpovědné poškozenému podle občanskoprávních předpisů je omezena mírou odpovídající této (občanskoprávní) odpovědnosti vůči poškozenému. Zaměstnavatel poškozeného má totiž vůči třetí osobě, která způsobila újmu jeho zaměstnanci, nárok v tom rozsahu, v jakém za něj tento škůdce odpovídá podle občanského zákoníku. Je-li rozsah náhrady odlišný pro pracovněprávní a občanskoprávní vztahy, nemůže zaměstnavatel požadovat více, než co by musel škůdce plnit poškozenému zaměstnanci, pokud by ten uplatnil nárok proti němu, tedy se uplatní rozsah náhrady podle občanského zákoníku.“

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 21 Cdo 3047/2023 ze dne 26. června 2024 týkající se **dohody zaměstnance se zaměstnavatelem o náhradě mzdy a její výši**

„...zaměstnanec, který podle lékařského posudku pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu dlouhodobě způsobilost konat dále dosavadní práci, aniž by došlo ke změně sjednaného druhu práce nebo převedení zaměstnance na jinou práci, nemá právo na náhradu mzdy nebo platu pro překážku v práci na straně zaměstnavatele podle ustanovení § 208 zák. práce.“

„...právo na náhradu mzdy nebo platu zaměstnance může být upraveno odchýlně od zákona, bude-li tím založeno právo zaměstnance na náhradu mzdy nebo platu v dalších případech (z jiných důvodů), než které jsou stanoveny v zákoníku práce nebo v jiných pracovněprávních předpisech. Skutečnost, že zaměstnanci nenáleží náhrada mzdy nebo platu na základě ustanovení § 208 zák. práce, proto ještě neznamená, že mu na ni nemohlo vzniknout právo jinak – například na základě dohody zaměstnance a zaměstnavatele (ať už výslovné, nebo konkludentní – srov. § 4 zák. práce a § 546 o. z.) nebo na základě vnitřního předpisu. Na náhradu mzdy (platu) proto může vzniknout – je-li to dohodnuto ve smlouvě nebo stanoveno vnitřním předpisem – právo i zaměstnanci, který pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu podle lékařského posudku vydaného poskytovatelem pracovnělékařských služeb nebo rozhodnutí příslušného správního orgánu, který lékařský posudek přezkoumává, dlouhodobě zdravotní způsobilost [§ 52 písm. e) zák. práce] a který z tohoto důvodu nekoná práci. Současně lze ve smlouvě dohodnout nebo ve vnitřním předpisu stanovit i podmínky, za kterých právo na náhradu mzdy (platu) vznikne, a způsob určení výše této náhrady. Součástí dohodnutého (ve vnitřním předpisu stanoveného) způsobu určení výše náhrady mzdy nebo platu může být i jiný nebo částečně jiný způsob zjištění průměrného výdělku, než který vyplývá z pravidel obsažených v ustanoveních § 351–362 zák. práce, podle nichž se postupuje, má-li být v základních pracovněprávních vztazích uvedených v § 3 zák. práce použit průměrný výdělek (...).“

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 21 Cdo 3100/2023 ze dne 27. června 2024 týkající se **povinnosti zaměstnance podrobit se testování zvolenému zaměstnavatelem**

„...v první řadě bylo povinností žalované jako zaměstnavatele, aby zorganizovala a prováděla vyšetření jí zvoleným způsobem podle předmětného mimořádného opatření. Provádění vyšetření a volba jeho způsobu (z možností, které připouštělo mimořádné opatření, příp. jeho odůvodnění) tak nenáležela žalobkyni a její povinností jako zaměstnankyně – s výjimkou dále uvedenou – bylo, aby se pokynu zaměstnavatele k vyšetření, jež bylo prováděno způsobem souladným s mimořádným opatřením, podrobila.“

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 23 Cdo 2111/2023 ze dne 19. června 2024 týkající se **odstoupení od kupní smlouvy pro porušení smlouvené povinnosti**

„Jde-li o právní následek porušení povinnosti odstoupením od smlouvy je třeba uvést, že Nejvyšší soud se vzájemným vztahem právní úpravy odstoupení obsažené v § 2002 o. z. a § 1977 a 1978 o. z. již ve své judikatuře zabýval a uzavřel, že § 2002 o. z. míří na porušení smlouvy obecně, zatímco § 1977 a 1978 o. z. dopadají na situace, kdy porušení povinnosti nastalo prodlením, tedy toliko jedním specifickým druhem porušení smlouvy. Ustanovení § 1977 a násl. o. z. tedy představuje speciální úpravu k obecné právní úpravě odstoupení od smlouvy obsažené v § 2002 a násl. o. z. (...).“

„V poměrech projednávané věci je pro rozlišení, zda lze na odstoupení aplikovat úpravu § 2002 o. z. nebo § 1977 a násl. o. z., nezbytné vyřešit, zda nedodržení závazných parametrů při stavbě domu sjednaných v kupní smlouvě představuje prodlení žalovaných se splněním jejich smluvní povinnosti, či nikoliv, neboť jen v případě, že by se o prodlení jednalo, přicházela by aplikace § 1978 o. z. na daný případ v úvahu.“

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 21 Cdo 3882/2023 ze dne 27. června 2024 týkající se **dohody o způsobu realizace zástavního práva**

„Tzv. exekuční tituly jsou charakteristické tím, že jde buď o rozhodnutí, jež jsou vydána orgány státu (veřejné moci) v řízeních, v nichž je dána rozhodovací pravomoc těmto orgánů, anebo listiny (vydané, či vyhotovené i soukromými subjekty), jimž za určitých podmínek zákon vykonatelnost přiznává. Tomuto požadavku však nevyhovuje zástavní smlouva (jako soukromoprávní akt), byť je jejím obsahem závazek zástavce (zástavního dlužníka) strpět výkon zástavního práva zástavním věřitelem „prodejem předmětu zástavy při výkonu rozhodnutí“. Ustanovení § 1359 odst. 1 o. z. sice dává možnost zástavnímu věřiteli a zástavci (zástavnímu dlužníku) dohodnout si způsob zpeněžení zástavy, avšak pakliže zároveň toto ustanovení nestanoví, že taková dohoda je zároveň i exekučním titulem, nebo že přímo umožňuje vést exekuci na nemovitou zástavu, nelze tuto dohodu považovat za exekuční titul (§ 274 odst. 1 o. s. ř., § 40 odst. 1 exekučního řádu). Z uvedeného vyplývá, že dohoda zástavního věřitele se zástavním dlužníkem o způsobu realizace zástavního práva, jejímž obsahem je závazek zástavního dlužníka strpět výkon zástavního práva „prodejem zástavy při výkonu rozhodnutí“, byť je tato dohoda součástí notářského zápisu obsahujícího svolení obligačního dlužníka (osoby odlišné od zástavního dlužníka) k jeho přímé vykonatelnosti, není exekučním titulem.“

Mgr. Jakub Málek – malek@plegal.cz

Ráchel Kouklíková – kouklikova@plegal.cz

ODEBÍREJTE NÁŠ PRAVIDELNÝ MĚSÍČNÍ NEWSLETTER

Navštivte naši stránku www.peytonlegal.cz/clanky a v její spodní části se přihlaste k odběru našeho pravidelného měsíčního newsletteru plného zajímavých článků a právních aktualit.

PEYTON legal NA WEBU A SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

Navštivte naše webové stránky na www.peytonlegal.cz, na kterých naleznete novinky z naší kanceláře, publikované články a dozvíte se podrobné informace o celém týmu, poskytovaných službách a další zajímavosti o činnosti kanceláře. Jsme i na [LinkedIn](#) a [Facebook](#).